

Nr 252

Av fru Segerstedt Wiberg, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor.

(Lika lydande med motion nr 308 i Andra kammaren)

De frivilliga organisationer som bedriver upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor anhöll i höstas gemensamt om en höjning av tidigare anslag från 35 000 kr. till 100 000 kr.

Som motivering för sin begäran framförde organisationerna att intresset för vad som tilldrar sig utanför Sveriges gränser fortsätter att öka hos allmänheten. Särskilt ökar intresset för förhållandena i utvecklingsländerna.

De frivilliga organisationerna ser som sin främsta uppgift att tillgodose detta intresse genom saklig information om såväl behovet av hjälp som möjligheten att lämna sådan. Endast genom saklig information kan allmänheten få en korrekt bild av de förhållanden som förorsakat regeringens löfte att successivt höja det svenska bidraget till utvecklingshjälpen till en procent av nationalinkomsten. Saklig information visar bäst hur maktpåliggande det är att löftet infrias. Den kan också ge en bättre bild av det svenska biståndets storlek i relation till andra länders insatser. Utan tillgång till informationer kan allmänheten knappast få vetskap om hur omfattande hjälpbehovet är och inte heller arten av de svårigheter som möter i arbetet på fältet.

Okunnigheten kan också leda till en felbedömning av FN:s sätt att verka och dess möjligheter att göra en insats. Inte minst kan okunnigheten bli besvärande nu då FN genomgår en kraftig strukturförändring till följd av de många nya ländernas anslutning.

FN:s ändrade struktur har bl. a. haft till följd att de nya staterna ges en allt större andel av anslagen till informationsverksamheten. Även om mycket kan anföras för detta arrangemang har det den nackdelen att informationsverksamheten i andra väl stabiliserade länder och bland dem de nordiska fått minskade anslag. Därav följer att det upplysningsmaterial som ställs till de frivilliga organisationernas förfogande minskat. För dem har

det följaktligen blivit allt svårare att tillgodose allmänhetens ökade krav på upplysning. De har dock gjort stora ansträngningar för att med hjälp av frivilliga krafter sprida information genom tryck, föredrag och studiekurser. Här har utförts och utföres ett imponerande arbete. Glädjande nog kan samtliga organisationer redovisa ett stigande intresse. Inte minst finns intresset representerat hos ungdomen och i skolorna.

Det kan ifrågasättas om inte ett ökat anslag till de frivilliga organisationerna utöver nu beviljade 50 000 är mer befogat än en utbyggnad av informationsbyrån inom NIB. Organisationerna samarbetar redan nu med NIB men bedriver en information som kan sägas ge en klarare uppfattning av u-hjälpen genom att sätta den i relation till övrig mellanfolklig verksamhet.

I statsverkspropositionen bil. 5 föreslås att NIB:s informationsbyrå skall utbyggas med en PR-sektion för kontakt med press, radio och TV. Denna PR-sektion bör enligt propositionen ha förutsättningar att lämna aktiv och allsidig information om u-hjälpen i dess olika former. Två sekreterare inom sektionen skall syssla med verksamheten, och dessa två bör äga både journalistisk erfarenhet, initiativförmåga och erfarenhet från u-länderna. Journalister med den beskrivna erfarenheten torde vara synnerligen fåtaliga. Förslaget har utsatts för skarp kritik i Journalistförbundets organ Journalisten av förbundets ordförande K. G. Michanek. Granskningen utmynnar i ett klart underkännande av förslaget.

Det förefaller som om statsrådet utgår från att informationsverksamheten skall ske efter ungefär de linjer som hittills följts. Men den information som pressen hittills erhållit från NIB har varit av föga värde. Mestadels har informationerna utgjorts av notiser om experters resor eller utnämningar. Notiserna har kommit tidningarna sent till handa, stencilerade på påkostat papper. De har inte kunnat utnyttjas vare sig som nyhetsmaterial eller som underlag för andra artiklar.

De frivilliga organisationerna arbetar med hjälp av mera direkta och livliga kontakter med såväl tidningar som andra organisationer. Deras upplysningsverksamhet blir därigenom förhållandevis effektiv och billig. Samtidigt måste ett stigande krav på mer upplysningar i förening med en minskande tillgång till kostnadsfritt material innebära ökade utgifter för organisationerna. I själva verket har deras utgifter stigit så, att det statliga bidraget blivit procentuellt mindre än förr. Vid upprepade tillfällen har framhållits att de frivilliga organisationerna är väl ägnade att sprida kunskap även om NIB:s arbete.

Under dessa förhållanden framstår som önskvärt att NIB:s informationsverksamhet inte utbygges förrän man efter kontakt med press, radio och TV samt journalisternas organisationer undersökt huruvida denna

form av upplysningsverksamhet kan ge tillfredsställande resultat eller om man på smidigare vägar kan göra verksamheten mer framgångsrik.

Aberopande vad ovan anförts föreslås,

att riksdagen måtte besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t begära omprövning av den föreslagna PR-verksamheten inom NIB:s informationsbyrå innan ytterligare personal anställs samt medge att anslaget till Upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete i utrikespolitiska frågor uppräknas från 200 000 kr. till 225 000 kr., så att de frivilliga organisationerna erhåller 75 000 kr.

Stockholm den 23 januari 1964

Ingrid Segerstedt Wiberg

Nr 253

Av herr Boman m. fl., om statsbidrag till Grännaskolan.

(Lika lydande med motion nr 199 i Andra kammaren)

Stockholm den 22 januari 1964

Rudolf Boman

Erik Boheman

Torsten Bengtson

Blenda Ljungberg

Nr 254

Av herrar Hilding och Svanström, om kostnadsfri undervisning vid korrespondensinstitutens preparandkurser, m. m.

(Lika lydande med motion nr 210 i Andra kammaren)

Stockholm den 23 januari 1964

Per Hilding

Ivan Svanström